

Maitoyrittäjät ry

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: Lausuntopyyntö VN/22625/2023

Lausunto luonnoksesta esitykseksi maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi eläinlääkkeiden käytöstä ja luovutuksesta

1. Kannatamme ehdotettuja muutoksia asetukseen eläinlääkkeiden käytöstä ja luovutuksesta.
2. Aloite nautojen lääkitsemiseen

Perustelumuistiossa todettiin, että eläinlääkkeiden käyttö ja luovutus -asetusta on tarpeen päivittää eläinlääkeasetuksesta johtuvien muutosten lisäksi myös kansallisista muutostarpeiden ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tämän vuoksi Maitoyrittäjät ry haluaa tässä yhteydessä tuoda esiin ja keskusteluun myös lypsylehmiä koskevan muutosesityksen. Toivomme, että lypsylehmien poikimahalvaushoidot otetaan tarkastelun ja päivityksen alle toimintaympäristön muuttumisen vuoksi.

Suomessa monet tilat kokevat ongelmaksi saada eläinlääkäreitä riittävän nopeasti hoitamaan sairasta eläintä. Useilla alueilla on pulaa eläinlääkäreistä ja poikimahalvauksen hoidon aloitus tai toinen hoitokerta saattavat venyä liian myöhäiseksi tai jopa jäädä hoitamatta ja johtaa lehmän kuolemaan. Poikimahalvaus voi olla lehmälle hengenvaarallinen ja se voi aiheuttaa lehmän kuoleman, mikäli hoitoa ei aloiteta oikeaan aikaan. On eläinsuojelullinen asia, että eläimet saavat oikeaa ja riittävää hoitoa. Eläimet pitää saada hoidettua mahdollisimman pian myös siksi, että sairaspäivistä tai mahdollisesta eläimen kuolemasta aiheutuvat taloudelliset tappiot jäisivät mahdollisimman vähäisiksi haastavassa taloustilanteessa. Nykyisillä tuotantokustannuksilla ja kestävyiden tavoittelulla ei ole varaa antaa eläinten kärsiä tai jopa mahdollisesti kuolla, vaan hoito pitää saada mahdollisimman pian.

Useissa maissa eläinten omistajat voivat itse hoitaa lehmän poikimahalvausta kalsium injektioilla. Esimerkiksi Sveitsissä tilan oma eläinlääkäri on vastuussa kalsiumin luovuttamisesta ja voi antaa omille asiakkaille mahdollisuuden käyttää kalsiumia poikimahalvaushoidossa itsenäisesti. Suomen kaltainen kunnaneläinlääkäri malli ei ole yleinen muissa maissa ja siellä yrittäjillä itsellään on usein enemmän vastuuta eläinten lääkitsemisestä. Kunnaneläinlääkärimalli on isoissa haasteissa eläinlääkäripulan vuoksi myös Suomessa. Suomessa maitotilalliset ovat hyvin koulutettuja ja osaavia ja koulutettuina pystyvät lääkitsemään poikimahalvauksia itsenäisesti.

Poikimahalvaus on hyvin yleinen sairaus ja lypsylehmistä noin 4 % joudutaan hoitamaan poikimahalvauksen takia. 200 lehmän karjassa poikimahalvauksia on keskimäärin 8 kpl vuodessa. Poikimahalvauksen oireet ovat hyvin tunnistettavissa ja yleisimpiä poikineen lehmän sairauksia. Eläinten omistajien on helppo tunnistaa sairaus. Kalsium infuusio nostaa veren kalsiumtason noin neljäksi tunniksi ja joskus tarvitaan myös toinen hoitokerta.

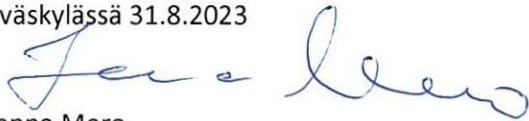
Esitämme, että lypsylehmien omistajalla itsellä tulisi olla mahdollisuus antaa kalsiumia lehmälle poikimahalvaushoitona. Mahdollisuus kalkan antamiseen saa edellyttää koulutusta ja oman eläinlääkäriin opastusta asiaan. Lääkeluovutussopimukseen kuuluvilla lypsykarjatilajoilla siitä vastaava eläinlääkäri seuraa ja vastaa lääkkeiden käytöstä. Oma eläinlääkäri voisi hoitosuhteessa luovuttaa kalkkia ja tarvittaessa auttaa poikimahalvausdiagnoosissa etänä.

a. Kommentit asetukseen

- i. Kalsium olisi luovutettava lääke tiloilla, jotka kuuluvat lääkeluovutuksen piiriin
- ii. Lypsykarjatiloiilla terveydenhuolto-ohjelma voisi olla edellytyksenä kalsiumin varalle luovuttamiseen ja itsehoitoon.
- iii. Kalsiumin antaminen edellyttää kurssia tai koulutusta sekä oman eläinlääkärin opastus ja ohjeistus ja toiminta tapahtuu eläinlääkärin valvonnassa (pykälä 27)
- iv. Diagnoosin varmistamisessa ennen kalsiumin antamista voisi tarvittaessa käyttää etävastaanottoa, videota ja kuvaa sekä konsultoida eläinlääkärää.

Kiitämme ystävällisesti, mikäli aloittemme lypsylehmien poikimahalvaushoidon mahdollistamisesta omistajille kulkeutuu eteenpäin asianosaisille.

Jyväskylässä 31.8.2023

Henna Mero

Maitoyrittäjät ry:n toiminnanjohtaja